

UTCC

Proceedings

การประชุมวิชาการ

และนำเสนอผลงานทางวิชาการระดับชาติ

UTCC Academic Day ครั้งที่ 4

วันศุกร์ที่ 5 มิถุนายน 2563

การประชุมออนไลน์ผ่านโปรแกรม Cisco Webex Event

- การรับรู้และความคาดหวังของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวโดยชุมชนในพื้นที่เครือข่ายการท่องเที่ยว
โดยชุมชนในเขตภาคกลาง 2024
อุณากุล อภิวินัสบดี
- แนวทางการเพิ่มการทำธุรกรรมผ่านเครื่อง Smart Device SUMO ของธนาคารออมสิน สาขาพะโต๊ะ
จังหวัดชุมพร 2040
กมลพรรณ พร้อมอุดม

สาขาบัญชี

- ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับราคาตลาดหลักทรัพย์ของ บริษัทจดทะเบียนกลุ่ม
อุตสาหกรรมเทคโนโลยีและกลุ่มอุตสาหกรรมสินค้าอุปโภคบริโภคในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย 2058
ชุตินันท์ อัครวฤทธิ์ดำรง กิตติยา จอมคำสิงห์ และเบญจพร โมกขะเวส
- การประเมินประสิทธิภาพการควบคุมภายในของสถาบันสอนภาษาอังกฤษ 2071
ปู แซ่จิว และสันนุติ เสลารัตน์
- ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำกับปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการตรวจสอบภายใน 2088
บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย หมวดรุจิภิจนาคาร
รชต อาลี และสันนุติ เสลารัตน์
- กลยุทธ์ในการบริหารจัดการเงินทุนของกิจการ 2103
สมคิด พินิจ และกนกศักดิ์ สุขวัฒนาสินธุ์
- ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับผลตอบแทนของหลักทรัพย์กลุ่มธุรกิจพัฒนา 2117
อสังหาริมทรัพย์ที่เป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
เกษรินทร์ ผายสียวน สุดารัตน์ พินผา ลฎาภา กฤติสรานันท์ และพรรณทิพย์ อย่างกลิ่น
- ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีของธุรกิจออนไลน์ 2131
เทิดภูมิ ทิพย์สูงเนิน สุธิดา ลียิ่งสุริยะ อัครศิริ เทพสวัสดิ์ สุรียา จำปาบุรี และรองเอก วรรณพฤษ
- ระดับการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ : การศึกษาเปรียบเทียบระหว่างผู้สอบบัญชีรับ
อนุญาตและผู้สอบบัญชีภาษีอากรในประเทศไทย 2146
ชิรินุช นิมตระกุล และศักดา เกาะเจริญ
- อิทธิพลของคณะกรรมการตรวจสอบที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาด 2165
หลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
ภูดิท ไชยผล สร้อยเพชร ลิสณี ศิริวรรณ พูลเขตกิจ และมนตรี ช่วยชู

อิทธิพลของคณะกรรมการตรวจสอบที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียน
ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

The Influence of Audit Committee on Firm Performance of Listed
Companies on the Stock Exchange of Thailand

ภูดิท ไชยผล^{1*}, สร้อยเพชร ลิสนิ², ศิริวรรณ พูลเขตกิจ³ และมนตรี ช่วยชู⁴

Phudit Chaiyapol¹, Sroypet Lissani², Siriwan Poonkhetkit³ and Montree Chuaychoo⁴

บทคัดย่อ

งานวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอิทธิพลของคณะกรรมการตรวจสอบที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยทำการศึกษาบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย 7 กลุ่มอุตสาหกรรม มีจำนวน 513 บริษัท สุ่มตัวอย่างแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Sampling) กำหนดขนาดตัวอย่างจำนวน 220 บริษัท ด้วยวิธีการหาขนาดตัวอย่างของเครซีและมอร์แกน ระยะเวลาที่ทำการศึกษา ช่วงปี พ.ศ. 2559 - พ.ศ. 2561 จำนวนข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยทั้งสิ้น 660 ข้อมูล ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ จำนวนกรรมการ จำนวนครั้งในการประชุมกรรมการ สัดส่วนของกรรมการที่เป็นอิสระ จำนวนกรรมการที่มีความรู้ความชำนาญด้านบัญชี ระยะเวลาเฉลี่ยในการดำรงตำแหน่งของกรรมการ อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ และอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น การวิเคราะห์ข้อมูลจะใช้เทคนิคทางสถิติเชิงอนุมานในรูปแบบการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Correlation) การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Correlation) ผลการวิจัยพบว่า สัดส่วนของกรรมการที่เป็นอิสระ จำนวนกรรมการที่มีความรู้ความชำนาญด้านบัญชี และระยะเวลาเฉลี่ยในการดำรงตำแหน่งของกรรมการมีอิทธิพลเชิงบวกต่อผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ 0.01 ในทางตรงกันข้ามพบว่าจำนวนกรรมการมีอิทธิพลเชิงลบต่อผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนใน

¹ นักศึกษา หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม E-mail: Phudit.ch@spu.ac.th

² นักศึกษา หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม

³ นักศึกษา หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม

⁴ อาจารย์ที่ปรึกษา และผู้อำนวยการหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในขณะที่จำนวนครั้งในการประชุมกรรมการ ไม่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

คำสำคัญ: คุณลักษณะคณะกรรมการตรวจสอบ ผลการดำเนินงาน

Abstract

The purpose of this research was to investigate the influence of audit committee that affected the performance of listed firms on the Stock Exchange of Thailand (SET). By studying 7 companies listed on the SET for 513 industrial groups, stratified sampling was used to specify 220 sample sizes, using the Crazy and Morgen's sample size method. The duration of the study was from 2016 to 2018; and the total amount of data used in the study was 660. The variables used were the number of committee members, number of committee meetings, proportion of independent committee, number of accounting expertise committee, average duration of directorship, return on assets, and return on equity. The data analysis technique used was inferential statistics in form of the Pearson Product-Moment Correlation and Multiple Regression. The results found that the proportion of independent committee, number of accounting expertise committee, and average duration of directorship positively affected the performance of the listed firms on the SET at a significant level of 0.01. On the contrary, it was found that the number of committee members had a negative influence on the performance of the listed firms on the SET at a statistically significant level. Whereas, the number of committee meetings had no influence on the performance for the SET's listed firms.

Keywords: Audit Committee Characteristics, Firm Performance

ความสำคัญและที่มาของปัญหาวิจัย

จากเหตุการณ์ล้มละลายของบริษัท Worldcom Corporation บริษัทโทรคมนาคมขนาดใหญ่ของประเทศสหรัฐอเมริกา ที่มีการนำค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานไปบันทึกเป็นบัญชีสินทรัพย์ ทำให้

ค่าใช้จ่ายต่ำกว่าปกติและมีผลกำไรมากขึ้นประมาณ 4,500 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และบริษัท Tesco กลุ่มธุรกิจค้าปลีกรายใหญ่ที่สุดของประเทศอังกฤษ ที่ได้รายงานกำไรเกินจริง 263 ล้านปอนด์ และ Enron Corporation บริษัทที่ประกอบธุรกิจพลังงานยักษ์ใหญ่ที่ถูกจัดอันดับบริษัทเป็นบริษัทอันดับ 7 ที่ใหญ่ที่สุดในโลกของวารสาร Fortune 500 ในประเทศสหรัฐอเมริกา ในช่วงปี 2544-2545 ที่ได้แสดงให้เห็นถึงความเสียหายที่เกิดขึ้นกับกลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholders) เป็นอย่างมาก ด้วยการตกแต่งบัญชีแสดงสถานะข้อมูลทางการเงินของบริษัทที่ไม่เป็นจริง ไม่รับรู้ภาระหนี้สิน แสดงรายได้เกินจริงเกือบ 600 ล้านดอลลาร์สหรัฐ นำเสนองบการเงินที่ให้ข้อมูลไม่ครบถ้วน ไม่จัดทำตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน โดยในอดีตกลไกการกำกับดูแลกิจการยังไม่สามารถให้ความเชื่อมั่นเกี่ยวกับการดำเนินงานของธุรกิจได้ จึงทำให้เกิดผลกระทบต่อภาพรวมของระบบเศรษฐกิจในประเทศอังกฤษและสหรัฐอเมริกา ปัญหาดังกล่าวเป็นไปตามทฤษฎีตัวแทนที่อธิบายว่าความขัดแย้งทางผลประโยชน์ (Conflict of Interest) จะนำไปสู่ความเสียหายต่อผู้มีส่วนได้เสีย (Jensen & Meckling, 1976) ซึ่งหลังจากเกิดปัญหาดังกล่าวสภาของเกอร์สของสหรัฐได้ออกมาแสดงความเชื่อมั่นด้วยการออกกฎหมาย Sarbanes-Oxley Act หรือ SOX ซึ่งให้ความสำคัญกับการกำกับดูแลกิจการ (Corporate Governance)

สำหรับประเทศไทย บริษัท ปิกนิก คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) มีการตกแต่งบัญชีสร้างรายได้ปลอม บันทึกบัญชีเงินค้ำมัดจำถึงแก๊สเป็นรายได้ถึง 178 ล้านบาท และบริษัท รอยเนท จำกัด (มหาชน) ที่มีการตกแต่งตัวเลขทางบัญชี โดยผู้บริหารสร้างภาพลวงตาให้นักลงทุนเห็นว่าบริษัทมีกำไรที่สูง โดยการตกแต่งข้อมูลทางบัญชีและการนำเสนองบการเงินของบริษัทดังกล่าวมีสาเหตุมาจากการที่ผู้บริหารพยายามปรับแต่งฐานะการเงินและผลการดำเนินงานที่บิดเบือนจากความเป็นจริงเพื่อแสวงหาผลประโยชน์หรือผลการดำเนินงานที่มีกำไรเป็นเป้าหมายสูงสุดเป็นที่น่าพอใจสำหรับนักลงทุนและผู้ถือหุ้น อีกทั้งหลังจากวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจในปี พ.ศ. 2540 ทำให้หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน และสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (Thai Institutes of Directors: IOD) ได้มีการจัดทำรายงานผลการสำรวจการกำกับดูแลกิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ให้ความสำคัญในการพัฒนาการกำกับดูแลกิจการ (Corporate Governance) เพื่อกระตุ้นให้บริษัทจดทะเบียนสนใจที่จะพัฒนาระบบการกำกับดูแลกิจการที่ดีในองค์กรอย่างต่อเนื่อง และส่งเสริมการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบ (Audit Committee) ให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น เพื่อเป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักลงทุน โดยหวังว่าจะเป็นเครื่องมือสำคัญในการช่วยคณะกรรมการบริษัท

ให้มีระบบการกำกับดูแลกิจการและตรวจสอบระบบการบริหาร ระบบการควบคุมภายใน การบริหาร ความเสี่ยง และการตรวจทานข้อมูลในรายงานทางการเงินให้เป็นที่ยอมรับได้และมีความโปร่งใส

ในอดีตที่ผ่านมาบทบาทของคณะกรรมการตรวจสอบเน้นเฉพาะการสอบทานรายงานทาง การเงินและการสอบทานระบบการควบคุมภายใน แต่ในปัจจุบันตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้ออก คู่มือคณะกรรมการตรวจสอบ (สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์, 2563) เพื่อใช้เป็นแนวปฏิบัติของคณะกรรมการตรวจสอบโดยครอบคลุมภารกิจที่กว้างขึ้นโดยรวมไปถึงบทบาท ด้านการกำกับดูแลการบริหารความเสี่ยงและสอบทานข้อมูลอื่น ๆ นอกเหนือจากรายงานทางการเงิน

ด้วยเหตุผลดังกล่าวนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเรื่องอิทธิพลของคณะกรรมการตรวจสอบที่ส่งผล ต่อผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพื่อศึกษาอิทธิพลของ คณะกรรมการตรวจสอบที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่ง ประเทศไทย เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาไปใช้ประโยชน์สำหรับผู้สนใจหรือนักลงทุนสามารถใช้เป็น ข้อมูลประกอบการตัดสินใจลงทุนในตลาดทุนของประเทศไทย

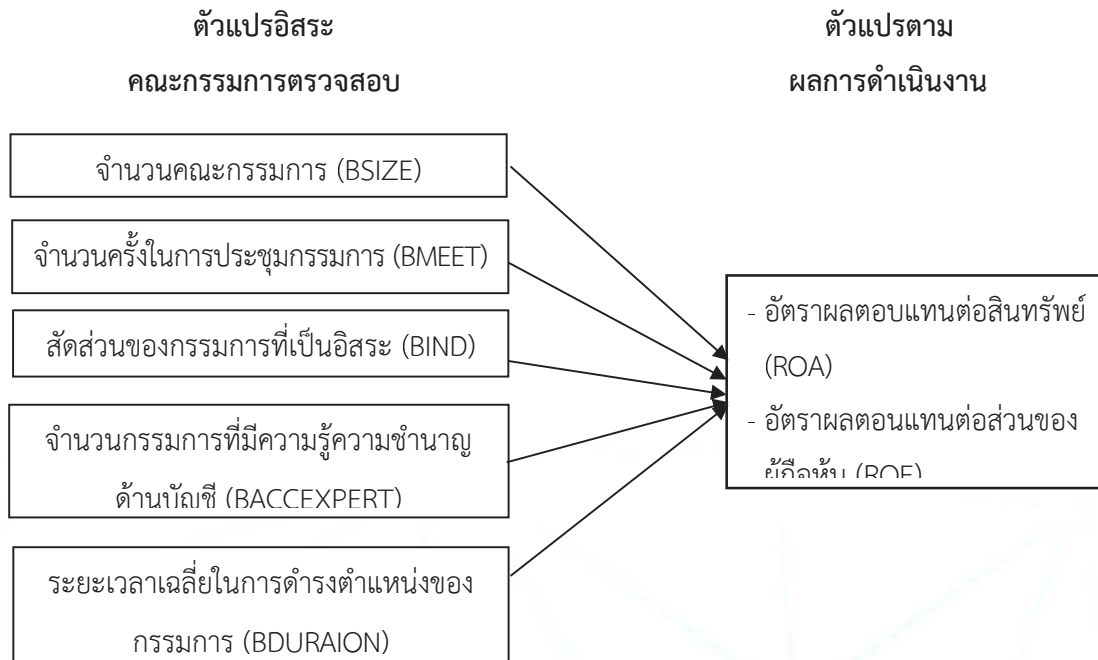
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาอิทธิพลของคณะกรรมการตรวจสอบที่ส่งผลต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ของ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาอิทธิพลของคณะกรรมการตรวจสอบที่ส่งผลต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
3. เพื่อศึกษาอิทธิพลของคณะกรรมการตรวจสอบที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานของบริษัท จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

สมมติฐานการวิจัย

- สมมติฐานที่ 1 อิทธิพลของคณะกรรมการตรวจสอบส่งผลต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์
- สมมติฐานที่ 2 อิทธิพลของคณะกรรมการตรวจสอบส่งผลต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น
- สมมติฐานที่ 3 อิทธิพลของคณะกรรมการตรวจสอบส่งผลต่อผลการดำเนินงานของบริษัท

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพประกอบที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับคณะกรรมการตรวจสอบ (Audit Committee)

คณะกรรมการตรวจสอบเป็นคณะกรรมการชุดย่อยในชุดของคณะกรรมการบริษัท โดยบทบาทของคณะกรรมการตรวจสอบนั้นจะทำหน้าที่ในการกำกับ ติดตาม และดูแลกระบวนการจัดทำงบการเงินตามทฤษฎีตัวแทนได้มุ่งสนใจกับการเกิดปัญหาระหว่างตัวการ (Principal) คือ ผู้ถือหุ้น และตัวแทน (Agent) คือ ผู้บริหาร ซึ่งตามทฤษฎีดังกล่าวได้คาดหวังว่าคณะกรรมการตรวจสอบจะสามารถช่วยกำกับและติดตามการทำงานของตัวแทนได้ โดยส่วนใหญ่แล้วความรับผิดชอบของคณะกรรมการตรวจสอบคือ กำหนดนโยบายหรือให้ความเห็นชอบในวิสัยทัศน์ กลยุทธ์ เป้าหมาย แผนธุรกิจ และงบประมาณของบริษัท ดูแลระบบการควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยง ติดตามการทำงานของฝ่ายจัดการ อีกทั้งดูแลความถูกต้อง น่าเชื่อถือของรายงานทางการเงินและระบบการควบคุมภายในและการตรวจสอบภายใน ช่วยดูแลให้บริษัทปฏิบัติตามกฎหมายและข้อกำหนดต่าง ๆ โดยข้อกำหนดของสำนักงาน

คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์แสดงรายละเอียดว่าคณะกรรมการตรวจสอบต้องมีอย่างน้อย 3 คน คณะกรรมการตรวจสอบและผู้สอบบัญชีต้องมีการศึกษาหรือเพื่อจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นและเพื่อให้รายงานทางการเงินมีการเปิดเผยข้อมูลอย่างครบถ้วน ถูกต้อง เป็นไปตามมาตรฐานและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง ส่งผลให้รายงานทางการเงินมีความน่าเชื่อถือ มีคุณภาพที่ดี และมีมูลค่าเพิ่มต่อองค์กร(สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์, 2563)

แนวคิดเกี่ยวกับผลการดำเนินงาน (Performance)

ผลการดำเนินงาน (Performance) คือระดับของความสำเร็จในการดำเนินงานตามกิจกรรมโครงการหรือนโยบายต่าง ๆ ซึ่งเป็นไปตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่แท้จริงของบริษัท อาจกล่าวได้ว่าเป็นความสำเร็จของบริษัทในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งโดยเฉพาะ ซึ่งการวัดผลการดำเนินงานถือเป็นกระบวนการวัดผลเชิงปริมาณที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลโดยประเมินจากกิจกรรมทางธุรกิจของบริษัท (Nuryaman, 2012) โดยมีงานวิจัยในอดีตที่พบว่า การกำกับดูแลกิจการมีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานของกิจการมีมากมาย โดยตัวชี้วัดผลการดำเนินงานขององค์กร สามารถแบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม (Dorestani & Rezaee, 2011, p.79-102) ประกอบด้วย

1. ตัวชี้วัดที่ไม่ใช่ด้านการเงิน (Non- Financial Key Performance Indicators) เช่น มูลค่าทางการตลาด ที่วัดโดย Tobin's Q ข้อมูลประเด็นสิ่งแวดล้อม อัตราการเข้าออกของพนักงาน ชั่วโมงการอบรมพนักงาน ความพึงพอใจของลูกค้า กิจกรรมการให้คำปรึกษา เป็นต้น

2. ตัวชี้วัดด้านการเงิน (Financial Key Performance Indicators) เช่น อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (Return on Assets: ROA) อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on Equity: ROE) อัตราผลตอบแทนต่อยอดขาย (Return on Sale: ROS) อัตรากำไรสุทธิ (Net Profit Margin: NPM) เป็นต้น

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้ตัวชี้วัดด้านการเงินสำหรับวัดผลการดำเนินงานขององค์กร โดยใช้ อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (Return on Assets: ROA) และ อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on Equity: ROE) ถือได้ว่าเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ทางการเงินและการวางแผนที่ยั่งยืนและเก่าแก่ที่สุด ซึ่งเป็นอัตราส่วนวัดความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratios) เป็นตัวชี้วัดประสิทธิภาพการดำเนินงานโดยรวมขององค์กรในการนำเงินทุนไปก่อให้เกิดรายได้แก่องค์กรมากหรือน้อยเพียงใดจากการใช้สินทรัพย์และโครงสร้างเงินทุนที่บริษัทเลือกใช้ เป็นการวัดผลการดำเนินงานที่อยู่บนพื้นฐานจากข้อมูลทางการบัญชี (Accounting Base) ที่นักวิจัยทางบัญชีและนักวิเคราะห์ทางการเงิน

นิยมใช้ในการวิเคราะห์เพื่อช่วยในการตัดสินใจทางเศรษฐกิจ รวมทั้งการลงทุน และการตัดสินใจในการประเมินผลการปฏิบัติงาน คำนวณโดยใช้สูตร อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (Return on Assets: ROA) = กำไรสุทธิ/สินทรัพย์รวม x 100 และสูตร อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on Equity: ROE) = กำไรสุทธิ/ส่วนของผู้ถือหุ้น x 100

จากการทบทวนวรรณกรรมในอดีต มีงานวิจัยที่วัดผลการดำเนินงานของบริษัทโดยใช้อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (Return on Assets: ROA) และอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on Equity: ROE) เช่น งานวิจัยของ Mohammad, Najib & Mosab (2019) ได้ศึกษาเรื่องผลกระทบของการกำกับดูแลกิจการ การปฏิบัติเกี่ยวกับประสิทธิภาพของบริษัทในประเทศอินเดีย พบว่าขนาดของคณะกรรมการตรวจสอบมีอิทธิพลเชิงลบกับผลการดำเนินงานของโรงแรมในประเทศอินเดีย ส่วนจำนวนการเข้าประชุมของกรรมการตรวจสอบ และสัดส่วนความเป็นอิสระของคณะกรรมการตรวจสอบมีอิทธิพลเชิงบวกกับผลการดำเนินงานของโรงแรมในประเทศอินเดีย และงานวิจัยของ Aldamen, Duncan, Kelly, McNamara, & Nagel, (2012) ได้ศึกษาเรื่อง ลักษณะคณะกรรมการตรวจสอบและผลการดำเนินงานของบริษัทในช่วงวิกฤตการเงินโลก พบว่า ขนาดของคณะกรรมการตรวจสอบ สัดส่วนความเป็นอิสระของคณะกรรมการตรวจสอบ ความถี่ในการประชุมของกรรมการตรวจสอบมีความสัมพันธ์เชิงลบกับผลการดำเนินงานของบริษัท และกรรมการตรวจสอบมีคุณวุฒิทางด้านบัญชีและมีประสบการณ์การตรวจสอบบัญชีมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลการดำเนินงานของบริษัท

วิธีการดำเนินการวิจัย

รูปแบบงานวิจัย (Research Design) เป็นงานวิจัยเชิงประจักษ์ (Empirical Research) และงานวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้กระดาษทำการจากแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (56-1) ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2559-2561 (ยกเว้น กลุ่มธุรกิจการเงิน) และกลุ่มหุ้นฟูจิจการเนื่องจากมีแนวปฏิบัติที่แตกต่างกัน ตลอดจนบริษัทที่มีข้อมูลไม่ครบถ้วนและผิดปกติ (Outliers)) จึงทำให้เหลือจำนวนตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 660 ตัวอย่าง ทั้งนี้ ในการพิจารณาว่าโครงสร้างของคณะกรรมการตรวจสอบส่งผลต่อการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยอย่างไร การวิจัยครั้งนี้จึงใช้เทคนิคการวิเคราะห์การถดถอยพหุ (Multiple Regression) เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรที่

ส่งผลต่อผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สำหรับตัวแบบที่ใช้ในการวิจัยแสดงดังนี้

สมการที่ 1 การทดสอบอิทธิพลของคณะกรรมการตรวจสอบส่งผลต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์

$$ROA = \beta_0 + \beta_1(BSIZE) + \beta_2(BMEET) + \beta_3(BIND) + \beta_4(BACCEXP) + \beta_5(BDURATION) + \varepsilon$$

สมการที่ 2 การทดสอบอิทธิพลของคณะกรรมการตรวจสอบส่งผลต่ออัตราผลตอบแทนส่วนของผู้ถือหุ้น

$$ROE = \beta_0 + \beta_1(BSIZE) + \beta_2(BMEET) + \beta_3(BIND) + \beta_4(BACCEXP) + \beta_5(BDURATION) + \varepsilon$$

สมการที่ 3 การทดสอบอิทธิพลของคณะกรรมการตรวจสอบส่งผลต่อผลการดำเนินงานของบริษัท

$$PERFORMANCE = \beta_0 + \beta_1(BSIZE) + \beta_2(BMEET) + \beta_3(BIND) + \beta_4(BACCEXP) + \beta_5(BDURATION) + \varepsilon$$

โดยที่

ROA	แทน	อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์
ROE	แทน	อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น
PERFORMANCE	แทน	อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ และ อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น
BFSIZE	แทน	จำนวนกรรมการ
BMEET	แทน	จำนวนครั้งในการประชุมคณะกรรมการ
BIND	แทน	สัดส่วนของกรรมการที่เป็นอิสระ
BACCEXP	แทน	จำนวนกรรมการที่มีความรู้ความชำนาญด้านบัญชี
BDURATION	แทน	ระยะเวลาเฉลี่ยในการดำรงตำแหน่งของกรรมการ
β	แทน	ค่าคงที่
ε	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อน

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาอิทธิพลของคณะกรรมการตรวจสอบที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงการวิเคราะห์โดยใช้สถิติพรรณนา

องค์ประกอบของการกำกับดูแลที่ดีในองค์กร	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
จำนวนคณะกรรมการ (BSIZE) (คน)	3	5	3.31	.508
จำนวนครั้งในการประชุมคณะกรรมการ (BMEET) (ครั้ง)	3	14	5.88	2.045
สัดส่วนของกรรมการที่เป็นอิสระ (BIND) (ร้อยละ)	3	5	3.19	.412
จำนวนกรรมการที่มีความรู้ความชำนาญด้านบัญชี (BACCExpert) (คน)	1	3	1.55	.663
ระยะเวลาเฉลี่ยในการดำรงตำแหน่งของกรรมการ (BDURATION) (ปี)	1	28	7.95	5.507
อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) (ร้อยละ)	-52	75	8.31	8.271
อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) (ร้อยละ)	-129	81	10.88	14.593

จากตารางที่ 1 ผลการศึกษาพบว่า จำนวนกรรมการ (BSIZE) มีค่าต่ำสุดเท่ากับ 3 คน ค่าสูงสุดเท่ากับ 5 คน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.31 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.508 จำนวนครั้งในการประชุมกรรมการ (BMEET) มีค่าต่ำสุดเท่ากับ 3 ครั้ง ค่าสูงสุดเท่ากับ 14 ครั้ง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.88 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.045 สัดส่วนของกรรมการที่เป็นอิสระ (BIND) มีค่าต่ำสุดเท่ากับร้อยละ 3 ค่าสูงสุดเท่ากับร้อยละ 5 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.19 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .412 จำนวนกรรมการที่มีความรู้ความชำนาญด้านบัญชี (BACCExpert) มีค่าต่ำสุดเท่ากับ 1 คน ค่าสูงสุดเท่ากับ 3 คน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.55 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.663 ระยะเวลาเฉลี่ยในการดำรงตำแหน่งของกรรมการ (BDURATION) มีค่าต่ำสุดเท่ากับ 1 ปี ค่าสูงสุดเท่ากับ 28 ปี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 7.95 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 5.507 ผลการดำเนินงานของบริษัท วัดโดยอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์

(ROA) มีค่าต่ำสุดเท่ากับร้อยละ -52 ค่าสูงสุดเท่ากับร้อยละ 75 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8.31 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 8.271 และอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) มีค่าต่ำสุดเท่ากับร้อยละ -129 ค่าสูงสุดเท่ากับร้อยละ 81 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 10.88 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 14.593

ตารางที่ 2 แสดงผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรคณะกรรมการตรวจสอบกับผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

Variables	BFSIZE	BMEET	BIND	BACCEXPRT	BDURATION	ROA	ROE
BFSIZE	1						
BMEET	.135**	1					
BIND	-.580**	-.139**	1				
BACCEXPRT	.020	-.045	.118**	1			
BDURATION	.043	.021	.030	-.103**	1		
ROA	-.145**	-.080*	.063	.153**	.045	1	
ROE	.032	.088*	-.136**	.084*	.090*	.322**	1

หมายเหตุ: * ระดับนัยสำคัญที่ 0.05, ** ระดับนัยสำคัญ 0.01

จากตารางที่ 2 เป็นการตรวจสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันเองอยู่ในระดับสูงหรือไม่ หากมีความสัมพันธ์กันเองสูงจะส่งผลให้เกิดปัญหา Multicollinearity ซึ่งจะส่งผลให้การตีความหมายในการวิเคราะห์การถดถอยไม่ถูกต้อง จากผลการทดสอบดังกล่าวพบว่าตัวแปรอิสระไม่เกิดปัญหา Multicollinearity เนื่องจากไม่มีตัวแปรอิสระคู่ใดที่มีความสัมพันธ์กันเองเกิน 0.70 (Hinkle D. E. 1998, p.118) และมีค่า Tolerance >.1 และ VIF < 10 ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของอิทธิพลของคณะกรรมการตรวจสอบที่ส่งผลต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์

Independent Variable	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients			Collinearity Statistics	
	Std.		Beta	t	Sig.	Tolerance	VIF
	B	Error					
ค่าคงที่ (Intercept)	24.492	6.868		3.566	.000		
BFSIZE	-3.399	.852	-.188	-3.992	.000***	.648	1.544
BMEET	-.263	.172	-.059	-1.525	.128	.975	1.026
BIND	.081	.050	.077	1.622	.105	.639	1.565
BACCEPERT	2.365	.536	.171	4.410	.000***	.960	1.042
BDURAION	.123	.064	.074	1.927	.054	.980	1.021

หมายเหตุ: * ระดับนัยสำคัญที่ 0.10, ** ระดับนัยสำคัญ 0.05, *** ระดับนัยสำคัญที่ 0.01

a. Dependent Variable: ROA

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถเขียนสมการพยากรณ์ได้ดังต่อไปนี้

$$ROA = 24.492 + (-3.399 (BFSIZE)) + 2.365 (BACCEPERT)$$

โดยที่ ROA = อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์
 BFSIZE = จำนวนกรรมการ
 BACCEPERT = จำนวนกรรมการที่มีความรู้ความชำนาญด้านบัญชี

ค่า B ของจำนวนกรรมการ = -3.399 หมายความว่า จำนวนกรรมการตรวจสอบ ลดลง 1 คน อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ จะเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.399 เมื่อทดสอบความมีนัยสำคัญพบว่า สนับสนุนสมมติฐานที่ 1.1 (P < 0.05, VIF = 1.544) แสดงว่าจำนวนกรรมการตรวจสอบมีอิทธิพลเชิงลบต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01 ค่า Sig. เท่ากับ 0.000

ค่า B ของจำนวนกรรมการที่มีความรู้ความชำนาญด้านบัญชี = 2.365 หมายความว่า จำนวนกรรมการที่มีความรู้ความชำนาญด้านบัญชี เพิ่มขึ้น 1 คน อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ จะเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.365 เมื่อทดสอบความมีนัยสำคัญพบว่า สนับสนุนสมมติฐานที่ 1.4 (P < 0.05) แสดงว่าจำนวนกรรมการที่มีความรู้ความชำนาญด้านบัญชีมีอิทธิพลเชิงบวกต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01 ค่า Sig. เท่ากับ 0.000

ตารางที่ 4 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรอิสระอิทธิพลของ คณะกรรมการตรวจสอบที่ส่งผลต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

Independent Variable	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients			Collinearity Statistics	
	B	Error Std.	Beta	t	Sig.	Tolerance	VIF
ค่าคงที่ (Intercept)	78.805	23.729		3.321	.001		
BSIZE	-7.081	2.942	-.115	-2.406	.016*	.648	1.544
BMEET	.665	.596	.043	1.116	.265	.975	1.026
BIND	.618	.172	.172	3.586	.000***	.639	1.565
BACCEXPRT	5.728	1.853	.121	3.092	.002**	.960	1.042
BDURAION	.526	.221	.092	2.383	.017*	.980	1.021

หมายเหตุ: * ระดับนัยสำคัญที่ 0.10, ** ระดับนัยสำคัญ 0.05, *** ระดับนัยสำคัญที่ 0.01

a. Dependent Variable: ROE

จากตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถเขียนสมการพยากรณ์ได้ดังต่อไปนี้

$$ROE = 78.895 + (-7.081)(BSIZE) + 0.618(BIND) + 5.728(BACCEXPRT) + 0.526(BDURAION)$$

โดยที่	ROE	=	อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น
	BSIZE	=	จำนวนคณะกรรมการ
	BIND	=	สัดส่วนของกรรมการที่เป็นอิสระ
	BACCEXPRT	=	จำนวนกรรมการที่มีความรู้ความชำนาญด้านบัญชี
	BDURATION	=	ระยะเวลาเฉลี่ยในการดำรงตำแหน่งของกรรมการ

ค่า B ของจำนวนกรรมการ = -7.081 หมายความว่า จำนวนกรรมการตรวจสอบ ลดลง 1 คน อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น จะเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.081 เมื่อทดสอบความมีนัยสำคัญพบว่า สนับสนุนสมมติฐานที่ 2.1 (P < 0.05, VIF = 1.544) แสดงว่าจำนวนกรรมการตรวจสอบมีอิทธิพลเชิงลบ ต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 ค่า Sig. เท่ากับ 0.016

ค่า B ของสัดส่วนของกรรมการที่เป็นอิสระ = .618 หมายความว่า สัดส่วนของกรรมการตรวจสอบที่เป็นอิสระ เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น จะเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.618

เมื่อทดสอบความมีนัยสำคัญพบว่า สนับสนุนสมมติฐานที่ 2.3 ($P < 0.05$, $VIF = 1.565$) แสดงว่าสัดส่วนของกรรมการที่เป็นอิสระมีอิทธิพลเชิงบวกต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01 ค่า Sig. เท่ากับ 0.000

ค่า B ของจำนวนกรรมการที่มีความรู้ความชำนาญด้านบัญชี = 5.728 หมายความว่า จำนวนกรรมการที่มีความรู้ความชำนาญด้านบัญชี เพิ่มขึ้น 1 คน อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น จะเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.728 เมื่อทดสอบความมีนัยสำคัญพบว่า สนับสนุนสมมติฐานที่ 2.4 ($P < 0.05$, $VIF = 1.042$) แสดงว่าจำนวนกรรมการที่มีความรู้ความชำนาญด้านบัญชีมีอิทธิพลเชิงบวกต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01 ค่า Sig. เท่ากับ 0.002

ค่า B ของระยะเวลาเฉลี่ยในการดำรงตำแหน่งของกรรมการ = 0.528 หมายความว่า ระยะเวลาเฉลี่ยในการดำรงตำแหน่งของกรรมการตรวจสอบ เพิ่มขึ้น 1 ปี อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น จะเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.528 เมื่อทดสอบความมีนัยสำคัญพบว่า สนับสนุนสมมติฐานที่ 2.5 ($P < 0.05$, $VIF = 1.022$) แสดงว่า ระยะเวลาเฉลี่ยในการดำรงตำแหน่งของกรรมการตรวจสอบมีอิทธิพลเชิงบวกต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 ค่า Sig. เท่ากับ 0.017

ตารางที่ 5 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรอิสระอิทธิพลของคณะกรรมการตรวจสอบที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานของบริษัท (n=660)

Independent Variable	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients			Collinearity Statistics	
	Std.		Beta	t	Sig.	Tolerance	VIF
	B	Error					
ค่าคงที่ (Intercept)	13.777	3.674		3.777	.000		
BSIZE	-5.240	1.695	-.147	-3.091	.002**	.648	1.544
BMEET	.201	.343	.023	.585	.558	.975	1.026
BIND	.349	.099	.169	3.519	.000***	.639	1.565
BACCEPERT	4.047	1.068	.148	3.790	.000***	.960	1.042
BDURAION	.324	.127	.099	2.552	.011*	.980	1.021

หมายเหตุ: * ระดับนัยสำคัญที่ 0.10, ** ระดับนัยสำคัญ 0.05, *** ระดับนัยสำคัญที่ 0.01

a. Dependent Variable: PERFORMANCE

จากตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถเขียนสมการพยากรณ์ได้ดังต่อไปนี้

$$\text{PERFORMANCE} = 13.777 + (-5.240) (\text{BSIZE}) + 0.349 (\text{BIND}) + 4.047 (\text{BACCEXPERT}) + 0.324 (\text{BDURATION})$$

โดยที่	PERFORMANCE	=	ผลการดำเนินงาน
	BSIZE	=	จำนวนกรรมการ
	BIND	=	สัดส่วนของกรรมการที่เป็นอิสระ
	BACCEXPERT	=	จำนวนกรรมการที่มีความรู้ความชำนาญด้านบัญชี
	BDURATION	=	ระยะเวลาเฉลี่ยในการดำรงตำแหน่งของกรรมการ

ค่า B ของจำนวนกรรมการ = -5.240 หมายความว่า จำนวนกรรมการตรวจสอบลดลง 1 คน ผลการดำเนินงานจะเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.240 เมื่อทดสอบความมีนัยสำคัญพบว่า สนับสนุนสมมติฐานที่ 3.1 ($P < 0.05$, $VIF = 1.544$) แสดงว่าจำนวนกรรมการตรวจสอบมีอิทธิพลเชิงลบต่อผลการดำเนินงานของบริษัท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01 ค่า Sig. เท่ากับ 0.002

ค่า B ของสัดส่วนของกรรมการที่เป็นอิสระ = 0.349 หมายความว่า สัดส่วนของกรรมการตรวจสอบที่เป็นอิสระ เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ผลการดำเนินงานจะเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.349 เมื่อทดสอบความมีนัยสำคัญพบว่า สนับสนุนสมมติฐานที่ 2.3 ($P < 0.05$, $VIF = 1.565$) แสดงว่าสัดส่วนของกรรมการที่เป็นอิสระมีอิทธิพลเชิงลบต่อผลการดำเนินงานของบริษัท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01 ค่า Sig. เท่ากับ 0.000

ค่า B ของจำนวนกรรมการที่มีความรู้ความชำนาญด้านบัญชี = 4.047 หมายความว่า จำนวนกรรมการที่มีความรู้ความชำนาญด้านบัญชี เพิ่มขึ้น 1 คน ผลการดำเนินงานของบริษัทจะเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.047 เมื่อทดสอบความมีนัยสำคัญพบว่า สนับสนุนสมมติฐานที่ 2.4 ($P < 0.05$, $VIF = 1.042$) แสดงว่าจำนวนกรรมการที่มีความรู้ความชำนาญด้านบัญชีมีอิทธิพลเชิงบวกต่อผลการดำเนินงานของบริษัท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01 ค่า Sig. เท่ากับ 0.000

ค่า B ของระยะเวลาเฉลี่ยในการดำรงตำแหน่งของกรรมการ = 0.324 หมายความว่า ระยะเวลาเฉลี่ยในการดำรงตำแหน่งของกรรมการตรวจสอบ เพิ่มขึ้น 1 ปี ผลการดำเนินงานของบริษัทจะเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.324 เมื่อทดสอบความมีนัยสำคัญพบว่า สนับสนุนสมมติฐานที่ 2.5 ($P < 0.05$, $VIF = 1.021$) แสดงว่า ระยะเวลาเฉลี่ยในการดำรงตำแหน่งของกรรมการตรวจสอบมีอิทธิพลเชิงบวกต่อผลการดำเนินงานของบริษัท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 ค่า Sig. เท่ากับ 0.011

อภิปรายผล

ผลการศึกษา พบว่า จำนวนกรรมการ มีอิทธิพลเชิงลบต่อผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ค่า Sig. เท่ากับ .016 แสดงว่า เมื่อกรรมการตรวจสอบมีจำนวนที่ลดลงจะส่งผลให้ผลการดำเนินงานของบริษัทเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ Mohammad, Najib & Mosab (2019) พบว่า จำนวนกรรมการตรวจสอบมีอิทธิพลเชิงลบกับผลการดำเนินงานของโรงแรมในประเทศอินเดีย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Aldamen, Duncan, Kelly, McNamara & Nagel (2012) พบว่า ขนาดกรรมการตรวจสอบมีความสัมพันธ์เชิงลบกับผลการดำเนินงานของบริษัท แสดงว่า จำนวนกรรมการตรวจสอบที่มีจำนวนมากจะส่งผลเสียต่อผลการดำเนินงาน หากมีจำนวนสมาชิกในคณะกรรมการตรวจสอบที่มากเกินไปก็อาจส่งผลไม่ดีนักเนื่องจากจะทำให้เกิดกระบวนการที่ซ้ำซ้อน และมีการกระจายความรับผิดชอบที่มากเกินไป

ผลการศึกษา พบว่า สัดส่วนของกรรมการที่เป็นอิสระ มีอิทธิพลเชิงบวกต่อผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .001 ค่า Sig. เท่ากับ .000 แสดงว่า หากบริษัทมีจำนวนของกรรมการที่เป็นอิสระมากจะส่งผลดีต่อผลการดำเนินงานของบริษัท สอดคล้องกับงานวิจัยของ Mohammad, Najib & Mosab (2019) พบว่า สัดส่วนกรรมการตรวจสอบที่เป็นอิสระมีอิทธิพลเชิงบวกกับผลการดำเนินงานของโรงแรมในประเทศอินเดีย แสดงว่า ถ้าบริษัทมีจำนวนกรรมการตรวจสอบที่เป็นอิสระมากจะส่งผลต่อผลการดำเนินงานที่ดีขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ Duchain et al. (2010) พบว่าความเป็นอิสระของคณะกรรมการเป็นสิ่งสำคัญ เนื่องจากบุคคลเหล่านี้สามารถที่จะบรรเทาปัญหาของตัวแทนและลดการจัดการประโยชน์ของตนเองส่งผลให้สามารถจัดการและปรับปรุงผลการดำเนินงานของกิจการได้อย่างมีประสิทธิภาพ สะท้อนความถูกต้องของกฎระเบียบ รวมถึงทำความเข้าใจความต้องการและการปกป้องผลประโยชน์ของผู้มีส่วนได้เสีย ติดตามและควบคุมการทำงานทำให้เกิดผลตอบแทนที่ดีทั้งผลการดำเนินงานทางการเงิน (กำไรสูงขึ้น ยอดขายสูงขึ้น) และผลการดำเนินงานที่ไม่เป็นตัวเงิน (ความพึงพอใจของลูกค้า ประสิทธิภาพการทำงาน ของพนักงาน) นอกจากนี้คณะกรรมการอิสระจะช่วยให้การทำงานของคณะกรรมการมีคุณภาพ คณะกรรมการอิสระสามารถช่วยลดผลกระทบภายในองค์กรและยังคณะกรรมการมีความเป็นอิสระจะช่วยให้เพิ่มประสิทธิภาพ และความเที่ยงธรรมในการบริหารงานของผู้บริหาร ลดความน่าจะเป็นในการจัดการงบการเงิน

ผลการศึกษา พบว่า จำนวนกรรมการที่มีความรู้ความชำนาญด้านบัญชี มีอิทธิพลเชิงบวกต่อผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ค่า Sig. เท่ากับ .002 กล่าวคือ ถ้าจำนวนคณะกรรมการตรวจสอบมีความเชี่ยวชาญด้านบัญชีการเงินเพิ่มขึ้นส่งผลให้ผลการดำเนินงานของบริษัทสูงขึ้น ดังนั้น คณะกรรมการตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพ ควรเป็นบุคคลที่มีประสบการณ์และมีความเชี่ยวชาญทางด้านเทคนิคในเชิงวิชาชีพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Aldamen, Duncan, Kelly, McNamara & Nagel (2012) พบว่า กรรมการตรวจสอบที่มีคุณวุฒิทางด้านบัญชีและมีประสบการณ์ด้านการตรวจสอบบัญชีมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลการดำเนินงานของบริษัทในช่วงวิกฤต และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Satirenjit Shireenjit & Barry (2015) พบว่า ประสบการณ์และความรู้ทางการเงินการบัญชีของคณะกรรมการมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลการดำเนินงานของบริษัท สอดคล้องกับงานวิจัยของ Detthamrong, Chancharat & Vithessonthi (2017) พบว่า กรรมการตรวจสอบที่มีคุณวุฒิทางด้านบัญชีและมีประสบการณ์ด้านการตรวจสอบบัญชีมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลการดำเนินงานของบริษัทและงานวิจัยของ Bill, Iftekhhar & Qiang (2012) พบว่า คณะกรรมการภายนอกที่ความเชี่ยวชาญด้านบัญชีและการเงินมีความสำคัญต่อผลการดำเนินงานของบริษัท โดยเหตุผลที่จำเป็นของความเชี่ยวชาญดังกล่าว ถือว่ามีความจำเป็นต่อบริษัทเนื่องจากความซับซ้อนของการดำเนินธุรกิจ คณะกรรมการต้องมีประสบการณ์และความเชี่ยวชาญในการตรวจสอบงบการเงิน คณะกรรมการควรมีความเชี่ยวชาญด้านบัญชีและการเงินเพื่อนำไปปฏิบัติหน้าที่ในการตรวจสอบการปฏิบัติงานของผู้บริหาร เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการดำเนินงาน และความรู้ความสามารถ อีกทั้งกรรมการตรวจสอบที่มีความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ในการปฏิบัติด้านการเงินและบัญชีที่สูงจะสามารถชี้แนะจุดอ่อนของระบบการควบคุมภายในหรือประเด็นที่อาจพบการทุจริตภายในบริษัทได้ ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของการทำงานนำไปสู่ผลการดำเนินงานของบริษัทที่ดีขึ้น อีกทั้งกรรมการตรวจสอบเป็นบุคคลที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับความถูกต้องของรายงานการเงินและสอบทานระบบการควบคุมภายในของบริษัทให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ดังนั้นความรู้และประสบการณ์ของคณะกรรมการตรวจสอบด้านการเงินและบัญชีจึงนำไปสู่ผลการดำเนินงานของบริษัทที่สูงขึ้น

ผลการศึกษา พบว่า ระยะเวลาเฉลี่ยในการดำรงตำแหน่งของกรรมการ มีอิทธิพลเชิงบวกต่อผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ค่า Sig. เท่ากับ .017 สอดคล้องกับงานวิจัยของ Ida & Asunka (2016) ได้ศึกษาเรื่อง ผลของคณะกรรมการตรวจสอบที่มีต่อผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ของกานา พบว่า วาระการดำรงตำแหน่งของประธานกรรมการตรวจสอบมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลการ

ดำเนินงานของบริษัท เกิดประสิทธิภาพในการทำงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ กิรติ นีวรณิสิต (2557) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างความรับผิดชอบของคณะกรรมการในการกำกับดูแลกิจการกับผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า ระยะเวลาเฉลี่ยในการดำรงตำแหน่งกรรมการตรวจสอบมีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนฯ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยสามารถนำผลของการวิจัยไปใช้ประโยชน์เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาบริหารจัดการการกำกับดูแลกิจการของบริษัทเพื่อแสดงถึงความโปร่งใสและสร้างความน่าเชื่อถือให้กับนักลงทุน

1.2 ผู้สนใจหรือนักลงทุนสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาตัดสินใจลงทุนในตลาดทุนไทย

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การวิจัยในครั้งนี้นำระยะเวลาในการเก็บข้อมูลในงบการเงินเพียง 3 ปีคือ ปี 2559-2561 อาจทำให้ไม่เห็นแนวโน้มในการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของบริษัท จึงควรเพิ่มระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลให้มากขึ้นเพื่อให้ได้ผลการทดสอบความสัมพันธ์ที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น และเพิ่มตัวแปรที่เป็นปัจจัยสำคัญอื่น ๆ ในการกำกับดูแลกิจการ

2.2 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบในส่วนของหัวข้อวิจัยในระดับประเทศที่มีกลไกการกำกับดูแลกิจการที่คล้ายคลึงกัน เช่น กลุ่มประเทศที่กำลังพัฒนา เพื่อเป็นประโยชน์แก่นักลงทุน

เอกสารอ้างอิง

กิรติ นีวรณิสิต. (2557). ความสัมพันธ์ระหว่างความรับผิดชอบของคณะกรรมการในการกำกับดูแลกิจการกับผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์).

- สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์. (2563, กุมภาพันธ์ 12). คณะกรรมการตรวจสอบ. สืบค้นจาก <https://www.sec.or.th/cgthailand/TH/Pages/FAQ/ACFAQ>.
- Aldamen, H., Duncan, K., Kelly, S., McNamara, R., & Nagel, S. (2012). Audit committee characteristics and firm performance during the global financial crisis. *Account. Finance*, (52), 971–1000.
- Bill, F., Iftekhhar, H., & Qiang, W. A. (2012). Do corporate boards affect firm performance? New evidence from the financial crisis. Bank of Finland Research Discussion Papers 11 2012.
- Detthamrong, U., Chancharat, N., & Vithessonthi, C. (2017). Corporate governance, capital structure and firm performance: Evidence from Thailand. *Research in International Business and Finance*, 42, 689–709.
- Dorestani, A., & Rezaee, Z. (2011). Key Performance Indicators and Analysts' earnings Forecast Accuracy: an Application of Content Analysis. *Asian Academy of Management Journal of Accounting and Finance*. 7(2), 79-102.
- Hinkle, D.E, William, W. and Stephen G. J. **Applied Statistics for the Behavior Sciences**. 4th ed. New York : Houghton Mifflin, 1998.
- Ida, G. A., & Asunka B. A. (2016). The Effect of Audit Committees on the Performance of Firms Listed on the Ghana Stock Exchange. *IOSR Journal of Business and Management*, 18(11), 55-62.
- Jensen, M., & Meckling, W. (1976). Theory of the Firm: Managerial Behavior, Agency Costs and Ownership structure. *Journal of financial economics*, 3, 305-360.
- Mohammad, y., Najib, H. F. & Mosab, I. T. (2019). The impact of corporate governance practices on firm's performance: An empirical evidence from Indian Tourism sector. *Journal of International Studies*, 12(1), 208-228.
- Nuryaman. L. (2012). The influence of corporate governance practices on the company's financial performance. *Journal of Global Business and Economics*, 5(1), 123-133.
- Satirenjit K. J., Shireenjit K., and Barry J. C. (2015). Board Characteristics and Firm Performance: Evidence from Malaysian Public Listed Firms. *Journal of Economics, Business and Management*, 3(2), 239-243.

UTCC University of
the Thai Chamber
of Commerce

มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

ขอมอบเกียรติบัตรนี้ให้ไว้เพื่อแสดงว่า

คุณภูติท ไชยผล คุณสร้อยเพชร ลิสนิ

คุณศิริวรรณ พูลเขตกิจ คุณมนตรี ช่วยชู

ได้เข้าร่วมนำเสนอผลงานวิชาการ

ในการประชุมวิชาการและการนำเสนอผลงานวิชาการระดับชาติ

UTCC Academic day ครั้งที่ 4

วันศุกร์ที่ 5 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2563

(อาจารย์ ดร.เอกธิป สุขวาริ)

ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิจัยและบริการธุรกิจ

ประธานกรรมการจัดการประชุมวิชาการและการนำเสนอผลงานวิชาการระดับชาติ

ที่ มกค. กสจ. 333/2563

16 พฤษภาคม 2563

เรื่อง แจ้งผลการเสนอผลงานทางวิชาการ

เรียน คุณภูติท ไชยผล

ตามที่ท่านได้ส่งบทความเรื่อง “อิทธิพลของคณะกรรมการตรวจสอบที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย” เพื่อนำเสนอในการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิชาการระดับชาติ UTCC Academic Day ครั้งที่ 4 วันศุกร์ที่ 5 มิถุนายน 2563 ณ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทยนั้น ในการนี้ผู้ทรงคุณวุฒิได้พิจารณาบทความของท่านเรียบร้อยแล้ว

คณะกรรมการจัดการประชุมวิชาการฯ จึงขอแจ้งให้ทราบว่าบทความของท่าน **ผ่านการประเมิน** ตามเกณฑ์ที่กำหนด และ **ตอบรับบทความ** ของท่านเพื่อนำเสนอในการประชุมวิชาการครั้งนี้ ทั้งนี้คณะกรรมการจัดการประชุมวิชาการฯ จะแจ้งกำหนดการนำเสนอผลงานไปทาง email หรือโปรดติดตามรายละเอียดและกำหนดการการจัดประชุมวิชาการทางเว็บไซต์ www.utcc.ac.th/academicday2020

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอขอบคุณสำหรับการเข้าร่วมนำเสนอผลงานในครั้งนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.เอกธิป สุขวารี)

ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิจัยและบริการธุรกิจ

ประธานกรรมการจัดการประชุมวิชาการระดับชาติ

กองส่งเสริมงานวิจัย ฝ่ายวิจัยและบริการธุรกิจ

โทร. 0-2697-6381, 0-2697-6360 โทรสาร 0-2692-3516